

Briuselis, 2019 m. spalio 15 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinės bylos:
2018/0213(COD)
2019/0161(COD)
2018/0212(COD)

13116/1/19
REV 1

JUR 591
EUROGROUP 10
ECOFIN 873
UEM 301
CODEC 1481
CADREFIN 343

NUOMONĖ

nuo:	Teisės tarnybos
kam:	Įtraukios sudėties Euro grupei
Dalykas:	Konvergencijai ir konkurencingumui skirta biudžeto priemonė. Leidžiančios nuostatos ir tarpvyriausybinių susitarimų teisinio statuso, ryšio ir poveikio nagrinėjimas

I. IVADAS

1. Konvergencijai ir konkurencingumui skirtos biudžeto priemonės (KKBP) sąlygų dokumente, kurį 2019 m. spalio 9 d. patvirtino Euro grupė (įtraukios sudėties), pateiktas, be kita ko, toks tekstas dėl priemonės finansavimo.

“Discussions on an IGA, whose legal status will be explained in an annex to the summing up letter by the Council Legal Service, will continue at the level of the EWG. The EWG should submit a report covering the need, the content, modalities and the size of an IGA in due time to allow for a final decision in the context of the MFF.

An enabling clause to be included in the Regulation based on Art 175”

2. 2019 m. spalio 9 d. įtraukios sudėties Euro grupės posėdyje Tarybos Teisės tarnybos buvo paprašyta išaiškinti leidžiančios nuostatos ir sąlygų dokumente nurodyto tarpvyriausybinių susitarimų teisinį statusą, ryšį ir poveikį. Euro grupės pirmininkas taip pat paprašė Tarybos Teisės tarnybos žodžiu pateiktą konsultaciją pateikti raštu (kaip primenama ir sąlygų dokumente). Ši nuomonė parengta atsižvelgiant į tą prašymą.

II. TEISINĖ ANALIZĖ

3. Leidžiančia nuostata, kuri turi būti įtraukta į numatytą KKBP reglamentą, siekiama leisti valstybėms narėms teikti papildomus įnašus į Sąjungos biudžetą ir paskirti juos su KKBP susijusioms išlaidoms finansuoti. Tokie papildomi įnašai būtų teikiami kaip išorės asignuotosios pajamos, taikant išimtį biudžeto universalumo principui, nustatytam pagal Finansinio reglamento 20 straipsnį, pagal kurį visos pajamos vienodai padengia visas išlaidas. Todėl tokia išimtis turėtų būti suformuluota nukrypstant nuo universalumo principo – tai savo nuožiūra gali nuspręsti padaryti ES teisės aktų leidėjas, kaip matyti iš esamų išorės ir vidaus asignuotųjų pajamų kategorijų, nurodytų paties Finansinio reglamento 21 straipsnyje.

4. Tačiau ES sutartimis arba ES antrinės teisės aktu (pavyzdžiui, KKBP reglamentu) negalima teisiškai įpareigoti valstybių narių sudaryti sąlygų dokumente nurodytą tarpvyriausybinių susitarimą arba jas priversti teikti papildomus įnašus į Sąjungos biudžetą viršijant nuosavų išteklių sistemoje nustatytus jų finansinius įsipareigojimus. Todėl leidžianti nuostata negali būti derybų dėl tarpvyriausybinio susitarimo, jo pasirašymo ir sudarymo pagrindas, jeigu pagal tą susitarimą valstybės narės teisiškai įsipareigotų sutelkti ir paskirstyti išorės pajamas KKBP. Valstybės narės, kaip tarptautinės viešosios teisės subjektai, gali laisvai nuspręsti derėtis dėl tarpvyriausybinio susitarimo, jį pasirašyti ir sudaryti¹.
5. Todėl valstybių narių sutikimas privaloma tvarka laikytis tarpvyriausybinio susitarimo nuostatų priklauso nuo jų nacionalinių konstitucinių reikalavimų².

¹ Žr. Tarybos teisės tarnybos nuomonę (dok. 5347/19) dėl pasiūlymo dėl Europos investicijų stabilizavimo priemonės, kurioje Tarybos teisės tarnyba padarė išvadą, kad „*Sąjungos teisėje valstybėms narėms negali būti numatyta pareiga sudaryti [tarpvyriausybinių susitarimą]*“. Toje nuomonėje taip pat pabrėžta, kad „*SESV 175 straipsnio trečia pastraipa (...) negali būti naudojama siekiant tiesiogiai ar netiesiogiai priversti valstybes nares teikti papildomus Sąjungos įnašus viršijant Sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytas ribas.*“ (61 punktas).

² Net jei praeityje visos euro zonos valstybės narės sudarė tarpvyriausybines sutartis ekonominės ir pinigų sąjungos srityje (pvz., ESM sutartį, Sutartį dėl stabilumo, konvergencijos ir konkurencingumo arba tarpvyriausybinių susitarimą dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo), jos tai padarė norėdamos išlaikyti politinį suderinamumą, o ne vykdydamos ES sutartyse ar antrinėje teisėje įtvirtintą teisinę pareigą.